

NÁVRH INFORMAČNÍHO SYSTÉMU VEŘEJNÉ SPRÁVY

Pavel Vlček

VŠB-TU Ostrava, Ekonomická fakulta, katedra informatiky v ekonomice, Sokolská 33, 701 21 Ostrava, pavel.vlcek@vsb.cz

Abstrakt

Následující text se zabývá analýzou vztahu vývoje informačních technologií (IT) a informačních systémů veřejné správy (ISVS). Obsahuje definici ISVS, popis jeho nedostatků. Zabývá se pozicí geografického informačního systému (GIS) v návrhu ISVS na konceptuální úrovni a využitím dat z ISVS v centrech tísňových volání – integrovaných záchranných systémech (CTV-IZS).

1. Popis současného stavu

V oblasti IT i veřejné správy dochází k neustálým změnám. Zatímco v IT se jedná o neustálé zvyšování výkonů techniky, spolehlivosti HW a zlepšování uživatelského komfortu a užitečných vlastností SW, v oblasti veřejné správy jde o proces změn ve struktuře, delegování pravomocí resp. odpovědností, vytváření dalších úrovní řízení, apod., což se zákonitě projevuje ve stále komplikovanější struktuře tohoto systému.

Proti tomuto trendu zde vystupují požadavky uživatelů, tj. daňových poplatníků, na zjednodušení komunikace s tímto systémem, na získávání potřebných informací z něho co nejrychleji, nejkompaktněji a nejbezpečněji, na spolehlivost systému, že svěřená data budou zabezpečena podle platné legislativy, apod.

Vlastní informační systém veřejné správy (ISVS) představuje souhrn technických, programových, legislativních a organizačních opatření, v němž zejména značné využívání výpočetní a komunikační techniky slouží jako podpora výkonu veřejné správy a k oboustranné komunikaci s veřejností. Vlastní veřejnou správu je třeba chápat jako kompletní a v mnoha směrech provázaný systém. Současný nedobrá stav ISVS je způsoben následujícími jevy a tendencemi [1]

- neexistence koncepčního řešení veřejné správy s ohledem na možnosti, které informační a komunikační technologie poskytují pro procesy, činnosti a transakce, na kterých je veřejná správa postavena,
- zúžený pohled na IS jako prostředek úschovy dat v jinak konzervovaném prostředí veřejné správy a související nekoordinované zavádění IS v různých oblastech veřejné správy,
- nepřítomnost závazných pravidel pro spolupráci stávajících resortních IS a pravidel pro výměnu a sdílení dat,
- nedostatečná legislativní podpora využití nových technologií,
- nedostatečná analýza procesů ve veřejné správě a neprovázanost programů dílčích agend,
- nedostatečná mezi a vnitroresortní spolupráce,
- nerovnoměrné vzdělávání pracovníků veřejné správy k využití nových technologií a postupů.

2. Obsah a vazby ISVS

Na základě analýzy IS statutárních měst a vybraných resortních IS je definován věcný obsah, co by měl městský informační systém, regionu, resp. obecně ISVS obsahovat. Jsou zde definovány jednotlivé systémy se základními vazbami mezi sebou a na okolí. Je navržena struktura ISVS (viz obr. č. 1) na konceptuální úrovni.

Návrh na konceptuální úrovni je chápán jako návrh „vytvořit zcela obecný, čistě obsahový model systému, nezátížený ani technologickou koncepcí řešení, ani jeho implementačními specifiky. Je zde abstrahováno od technologických a implementačních specifik řešení. Konceptuální návrh určuje co je obsahem systému“ [2].

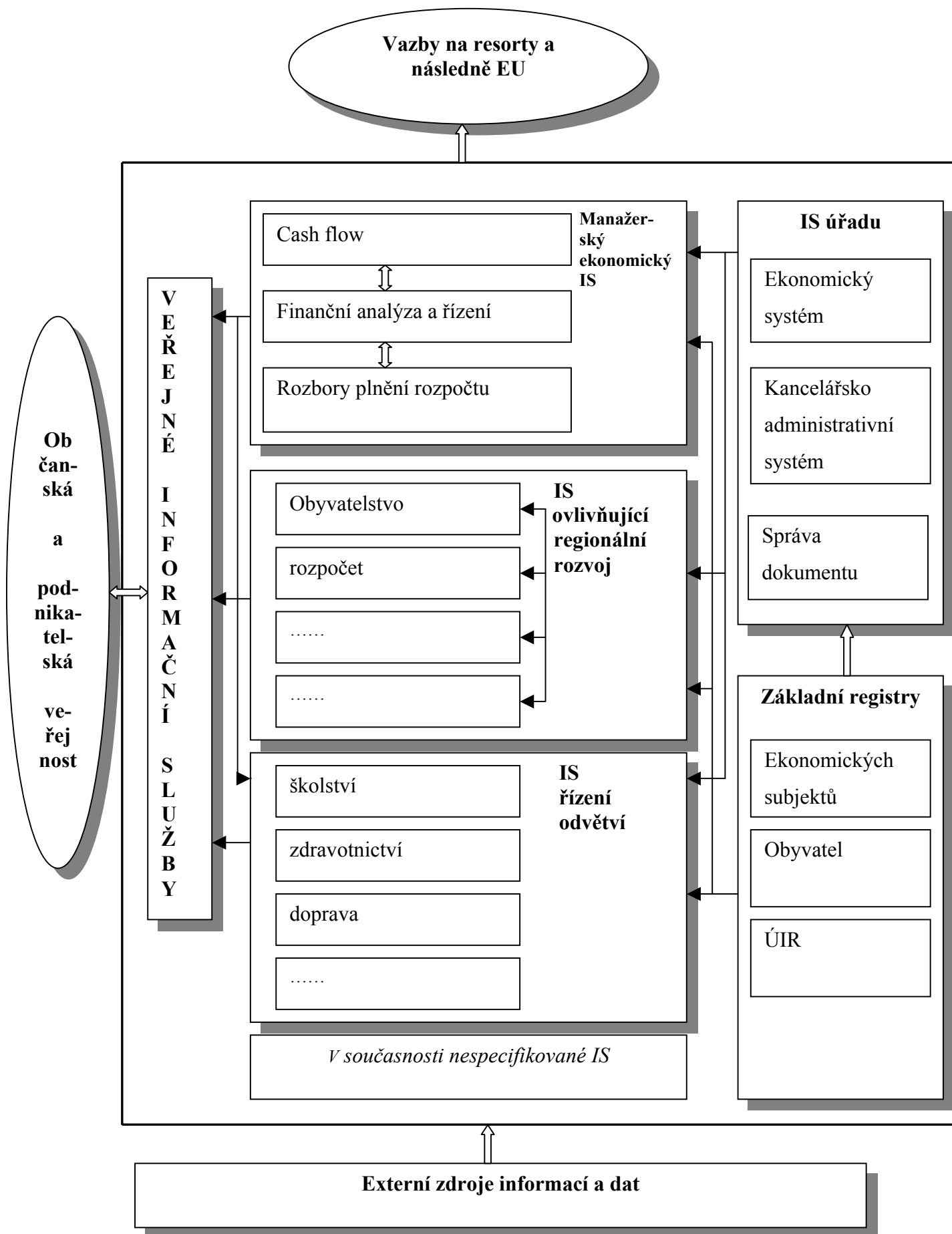
Jedná se o tyto části:

- ekonomický systém
- správa dokumentů
- regionální a municipální informační systém
- manažerský informační systém
- informační systém pro řízení odvětví
- základní registry
- veřejné informační služby
- bezpečnost systému (certifikace)
- krizové řízení
- geografický informační systém
- systémové zabezpečení.

2.1 Geografický informační systém

Geografické informační systémy (GIS) tvoří integrální součást ISVS. Nejsou samostatným prvkem struktury, ale je systémem, který funguje přes celý ISVS. GIS nejsou již pouze podporou informačních systémů, ale praxe ukázala, že nelze v geograficky rozlehlých IS, které fungují na územním principu, existovat bez GIS, který uživateli lépe prezentuje data, pomůže mu se lépe orientovat v problému, dovolí rychle zpracovávat analýzy, opře o výstupy z GIS svá rozhodnutí, apod.

Současné technologie integrují rozdílná prostorová data (CAD, vektorová, rastrová, multimediální, obrazová atd.). Stále výrazněji se orientují na počítačové sítě a to jak síť PC LAN, tak smíšené síť OS LAN a to jak v klasickém centralizovaném databázovém, tak i v distribuovaném databázovém prostředí. Slušný GIS využívá rozsáhlé sítě „intranet“ i celosvětové sítě Internet. Řešení GIS systémů uznává zkušenost, že veškeré zpracování dat v GIS se provádí jednak na velkých serverech, tak na vysoce výkonných osobních počítačích s tendencí užití GIS na PC se stále menším nárokem na hardware. Tím se progresivně rozšířilo množství uživatelů těchto systémů.

Obr. č. 1

3. CTV - IZS

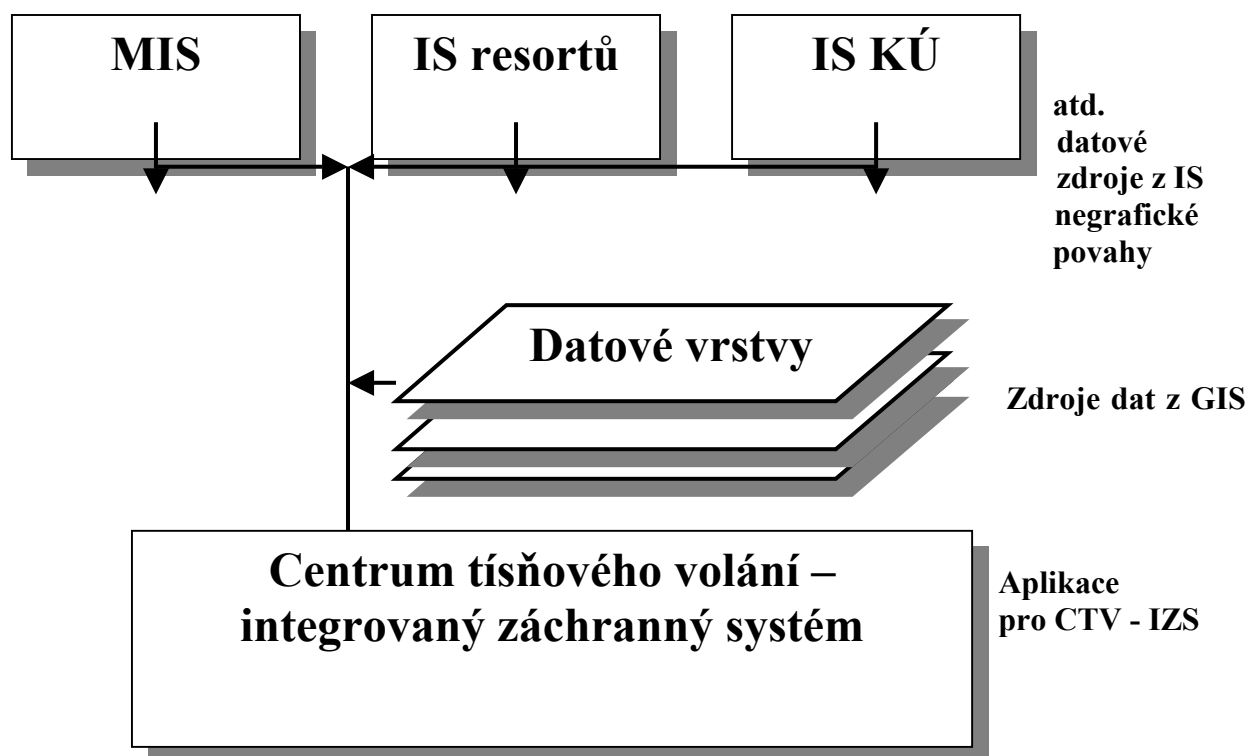
Jednou z nejdůležitějších oblastí využití dat z celého ISVS je oblast bezpečnosti a tou jsou hlavně centra tísňového volání - integrované záchranné systémy. Vstup dat do CTV – IZS z ISVS je zobrazen a obr. č.2.

Integrovaný záchranný systém je účelové sdružení záchranných, pohotovostních, odborných a zvláštních služeb a organizací, které působí na definovaném území za účelem koordinace součinnosti při zdolávání požárů, průmyslových a jiných havárií, živelných pohrom a jiných stavů nouze na území.

Jádrum Integrovaného záchranného systému jsou

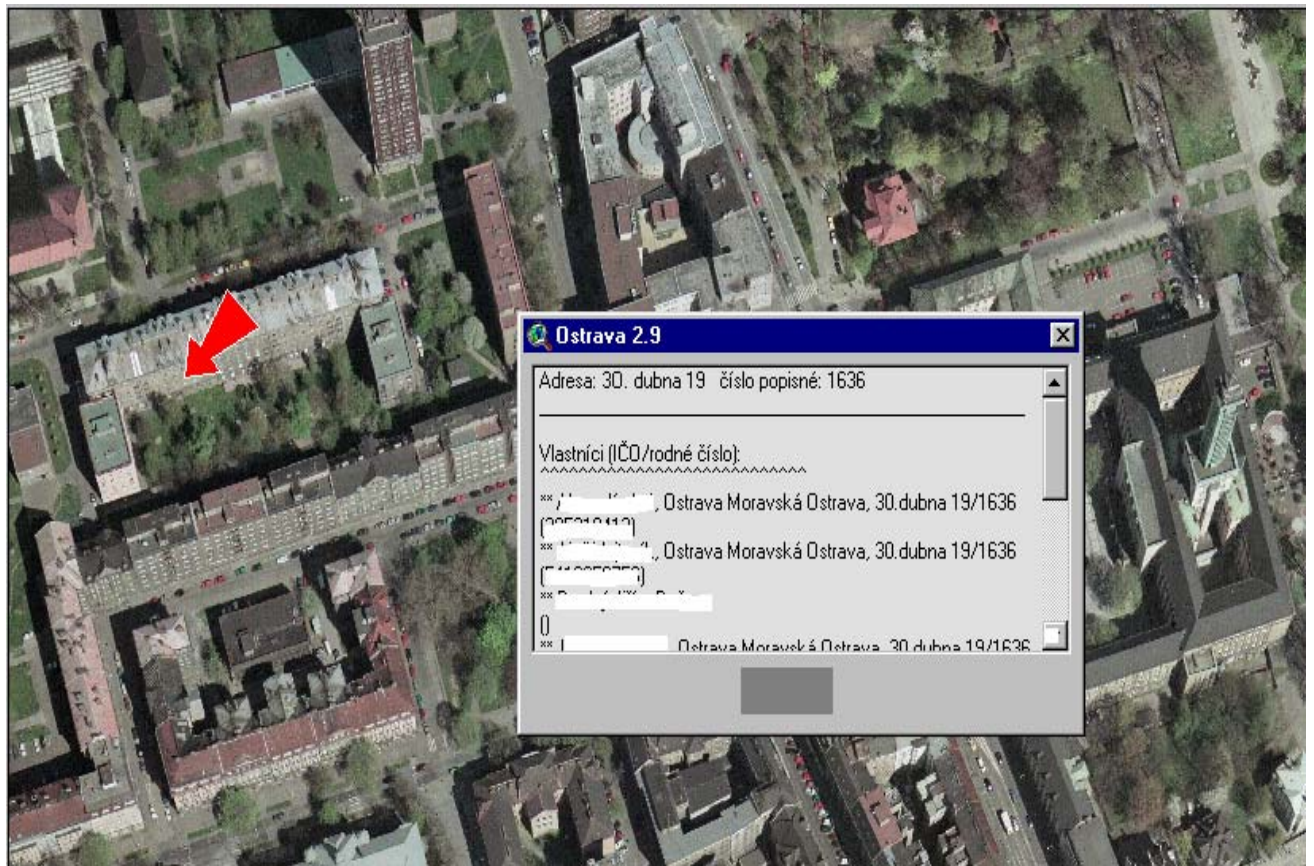
- policie České republiky
- městská policie
- záchranná služba
- hasičský záchranný sbor
- a další.

Tyto složky mají jednoznačně definovanou kompetenci a právní předpisy, kterými se řídí, přesto však mohou být některé mimořádné události, jejichž zdolávání a likvidace jednoznačně není předpisy stanovena a v té chvíli IZS by měl být tím koordinátorem celkové činnosti, aby nedocházelo ke komplikacím a nekoordinovaným činnostem, které s sebou nesou mnohdy tragické důsledky.

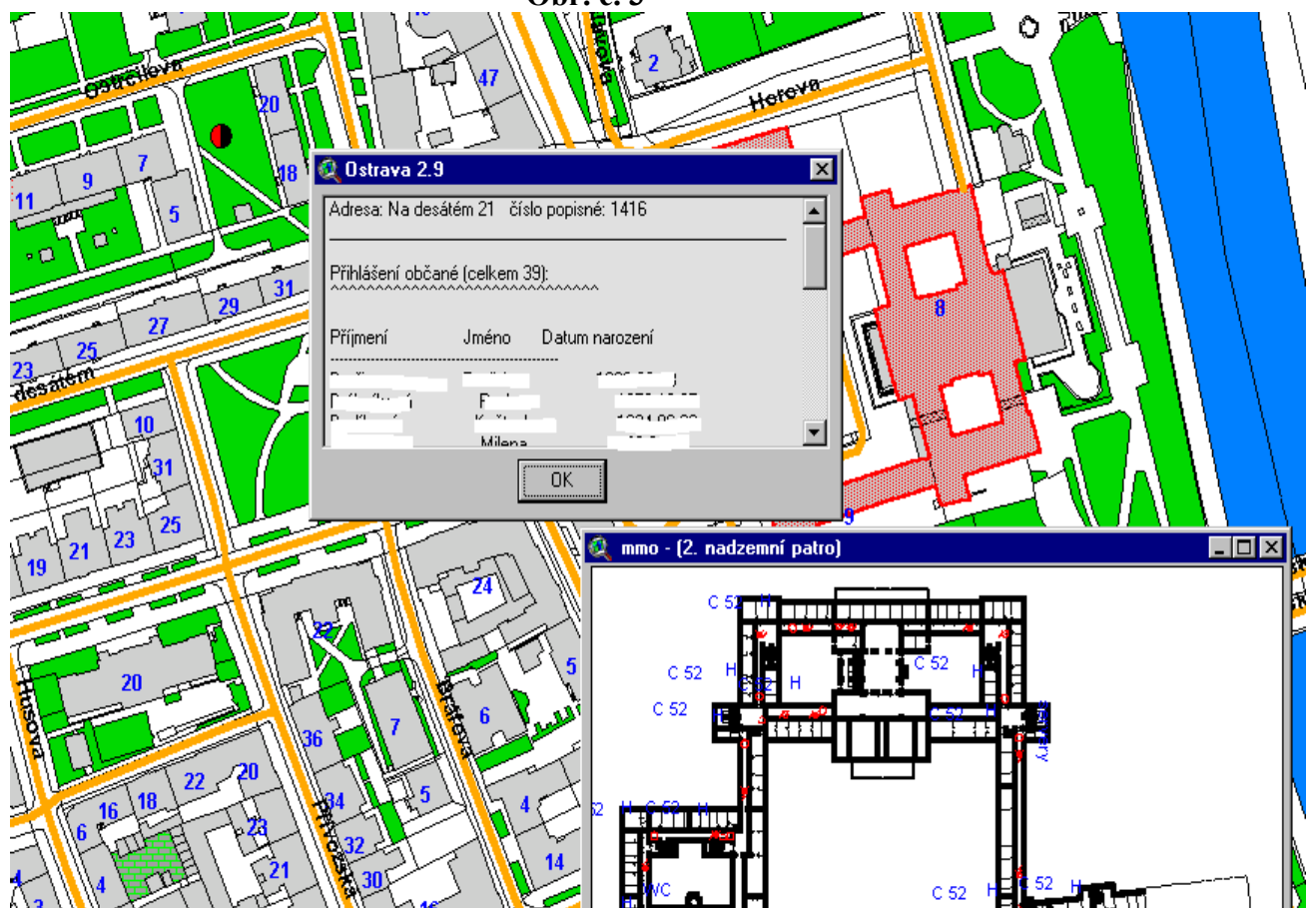

Obr.č. 2

Na obr. č. 3 a č. 4 jsou ukázky výstupů, které mohou CTV-IZS použít z ISVS. V našem případě se jedná z GIS o vrstvy parcel, uliční sítě, fotogrametrického náletu,

Obr. č. 3

Obr. č. 4

patro budovy, čísel orientačních a z dalších systému data z registru obyvatel, nemovitostí, adres, ulic, apod.

4. Závěr

Jedním ze základních programových cílů vlády ČR v současné době je příprava na vstup do Evropské unie. Pravidelné hodnotící zprávy Evropské komise poukazují na to, že jedním z úkolů k dosažení tohoto strategického cíle je reforma veřejné správy v České republice. Nedílnou součástí této reformy veřejné správy je přitom také informatizace veřejné správy, dokonce jako jeden z nejdůležitějších úkolů v rámci celé koncepce reformy veřejné správy i jedna z rozhodujících součástí má být státní informační politika. Daný příspěvek se pokusil určitou část tohoto problému popsat, navrhnou strukturu ISVS a ukázat řešení určité oblasti, která je datově propojena s daným systémem.

Literatura:

1. Koncepce budování informačních systémů veřejné správy. SIS, Praha, 1999
2. Adamec,S.,Horný,S.,Rosický,A.: Projektování informačních systémů. VŠE, Praha, 1997, 89s.